

Folkeeventyr

Opbygning af analyse:

- Præsentation (Tekst, Tid/Periode), forfatter)
- Resumé
- Miljø karakteristik (Hvis relevant)
- Personkarakteristik (Tag de væsentlige, eller inddel dem i grupper f.eks. Guder.) (Maks 4personer) (Evt. Freuds personlighedsmodel) (Evt. Sartre) (Evt. Platon)
- Temaer (Emner som springer i øjnene)
- Referencer til andre pensum tekster
- Evt. modsætninger i myten (godt/ondt)

Referencer til andre folkeeventyr/myter vi har læst:

Kong Lindorm

- Skildrer udviklingen fra barn til voksen, samt giver et håb om social opstigning i en tid, hvor der ellers ikke var mulighed for social opstigning (Feudal samfund)

Englen, HCA (kunsteventyr, 1837)

- Definerer godhed og ondskab i en dualistisk verden (platonisk)

Udo Hermans Video - Moderne tolkning af en skabelsesberetning

- Årsagsforklarer hvordan børn kommer til verden.

Urjætten Ymer - Nordisk mytologi

- Årsagsforklarer ifølge den nordiske mytologi hvordan verden er blevet til, og hvem der bestemmer vores skæbne.

Syndefaldsmyten

- Årsagsforklarer blandt andet hvorfor der findes godt og ondt i verden.

Sekundær litteratur om folkeeventyr/myter vi har læst:

Den mundtlige og skriftlige fortælling – Faglige forbindelser

Om myter, Gyldendals Religionshistorie

Freuds personlighedsmodel

Generelt om Folkeeventyr:

Middelalderen(1050-1536):

(Reformationen Danmark kristnes)

Reformationen handler om løsrivelse fra den katolske kirke (Martin Luther 119teser) og Danmark bliver protestantisk. Vi løsriver os fra den katolske kirke og Paven i Italien.

I middelalderen har vi et feudalsamfund (lånesamfund). Det er opbygget som en pyramide med konge/kirke øverst (på jord). Gud som den absolutte øverste enhed, og størstedelen af befolkningen som proleterer (slaver, hjemløse, ejer intet, ingen uddannelse).

Der er ingen mulighed for social opstigning (er man født håndværker, er man håndværker).

Folkeeventyrerne:

Er først og fremmest god underholdning, men også datidens psykologer, der behandler/beskriver almen menneskelige problemstillinger, så som utroskab, ægteskab, skilsmisse, stedmor/stedfar (Børnene blev altid ved faderen i middelalderen - Derfor de onde stedmødre), problemer i relation til nye forældre (askepot, snehvide). Udvikling (udviklingsproblemer) fra barn til voksen. Problemer der altid har været der på trods af religion og tider. Problem stillinger/temaer der findes i folkeeventyrene er: ønsket om social opstigning, latterliggørelse af kongehuset og menneskelige problemer.

Folkeeventyrer og myter har samme grundstruktur. De er begge mundtlige fortællinger med faste skabeloner (episke love) (Fortællingens love).

Folkeeventyrerne er til for folkets skyld.

Formelsprog (Grunden til at historien kan blive genfortalt så præcist):

Der var engang... og de levede lykkeligt til...

Gentagelser (magiske tal 3,7,9,12) Også i form af en situation.

Modsætninger - Godt/ondt - Smukt/grimt - Rig/fattig - Skov(Natur)/By(Kultur)

Stereotypiske figurer - Konger, dronninger, kællinger, Heks, Magiske, Møllerens datter, bager

Ubestemt tid og sted angivelse - Der var engang - En skov - Et slot

Kun figurer med som har en funktion i historien. Alle har sin plads.

Kan bruges som analysemodel (hvis man er helt på røven)

Folkeeventyrerne er ikke religiøse.

Kunsteventyr:

Skriftlig fortælling/overlevering

Forfatter

Én original

Mere detaljeret sprog - Fordi der ikke er noget som skal huskes.

Forfatter sætter sit personlige træk på eventyret. f.eks. HCA

Tidstypisk

Mere detaljeret i person og miljøkarakteristik - Fordi der ikke skal huskes noget - Skriftlig fortælling.

Samfundskritik af eksisterende samfundsforhold

HCA- stiller spørgsmåls tegn ved biblen

Detaljegraden er meget mere udtrykt fordi det er skriftligt.

Forfatterens egen tekst som kommer ud.

Freuds personlighedsmodel:

Østrigsk læge, (Psykolog), og arbejder selvfølgelig med menneskets sind.

Han mener seksualdriften (Libido driften), det er den vigtigste og mest grundlæggende drift i mennesket.

Dødsdriften (Aggressions driften), viser sig specielt efter 2. verdenskrig at være mindst ligeså styrende for menneskets handlinger som seksualdriften.

Over-jeg'et:

Samfundsværdier, dannet gennem opvækst af forældre, skole, samfund.

<-- Vi operere med bevidsthed i jeg'et og over jeg'et

Jeg'et:

Handlende del af individet.

Det'et/id'et:

Underbevidsthed

Drifter (Dyret) - De dyriske drifter - Det rå menneske - Lystbetonede handlinger.

Der er nogle **forsvarsmekanismer** som anvendes af individet når presset fra det'et/id'et bliver for stort:

Fortrængning (Det vi hovedsagligt vil møde i litteraturen):

Når vi har oplevet noget forfærdeligt, voldtægt, incest, overfald. Når vi oplever noget forfærdeligt glemmer vi det/lægger låg på det, og ligger det ned i Det'et.

Efterrationalisering: Vi giver en rationel forklaring på noget der umiddelbart virker forkert/mærkeligt.

Sublimering: Vi omsætter behov/lyster som er forbudt at have i samfundet til noget accepteret, altså flytter en forbudt lyst til en eksempelvis passion for kunst.

Forskydning (Det vi hovedsagligt vil møde i litteraturen): Her flytter vi fokus fra noget meget skræmmende til noget mindre skræmmende.

Projektion: Man genkender nogle meget negative sider af sig selv i en anden person, og tillægger den anden person det negative side: Det handler ikke om mig.

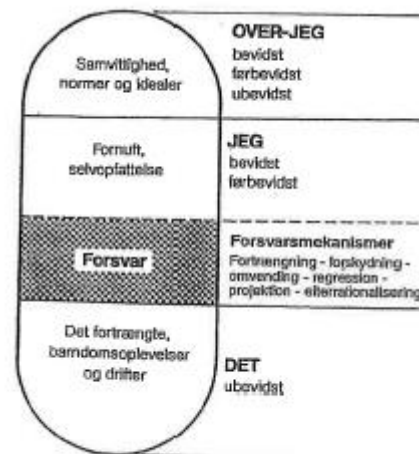
Symboler:

Fallos: Mandligt kønsdel; pile, slotte, tårne, slanger, pinde etc. (penetrerende objekter)

Aggressions symbolik, maskulinitet, destruktion, ødelæggende, **dominans**, jægeren. Udadrettet handling/udadrettet drift.

Vagina: Kvindelige kønsdel; Huler, muslingeskaller, huse, grotter.

Følelsesmæssige og positive handlinger: Omsorg, moderlighed, beskyttende, blidhed, afdæmpet feminine sider, Indadrettet bevægelse minus dominans. Empati

Sartre:

Jean-Paul Sartre (1905-1980)

Ateistisk eksistentiaalist, som arbejder med nogle grundbegreber i hans eksistenstankegang. Mennesket skaber sig selv via sine valg og handlinger, så der er ingen gudskabt plan, eller noget der er forudbestemt.

- Frihed
 - Hævdelsen, vores fremtid er ikke fastlåst, vi bestemmer selv.
 - Opfatter et menneske som et hvidt stykke papir, vi bestemmer selv.
 - Vi har ikke noget instinkt, vi bestemmer selv hvad vi vil, vi er ikke bundet af noget.
 - Vi er frie vi er på ingen måde fastlåst under en højere magt.
- Valg
 - Vi skal vælge vores eget liv.
 - Vi træffer vores fremtidige valg ud fra de valg vi har gjort før.
 - Der er konsekvenser for de valg vi tager, og vi skal leve op til dem.
 - Det onde er når vi ikke selv vælger hvilke valg vi tager, for så er vi ikke frie.
- Ansvar
 - Man har ansvar for sine handlinger.
 - Selv ansvarlig for at finde mening med livet
 - Ingen ansvar = ingen frihed.
- Angst
 - Vi er angst for noget der ikke eksistere, det vi ikke ved.
 - Angst er noget udefineret.
 - Man ved ikke hvilke konsekvensen vores valg giver, og dette er vi angst for.
 - Vi er angst for at tage ansvar.
 - Angst for intetheden.
 - Man kender ikke det der kommer.
- Skyld
 - Skyld i egen handling
 - 100% ansvarlig for det man gør.
 - Skyld kan også være noget godt.
 - Man er skyldig for alt det man gør.
 - Man er skyldig i at være passiv, du er også skyldig hvis man ikke gør noget.
 - Man vil gerne have at skylden, skal placeres hos nogen.
- Fremmedgørelse
 - Vi bliver påvirket af andre handlinger.
 - Man bliver påvirket af det miljø vi befinder os i.
 - Man bliver fremmedgjort hvis man ikke gør det man selv vil.
 - Vi opnår fremmedgørelse når det er meningsløst det vi gør, vi skal skabe mening med livet.

Platon:

Platon i det antikke Grækenland (400år før vores tidsregning)

Filosof, matematiker, dualist (opfatter verden som tvedelt i en ideel verden (ideernes Verden) og en skyggeverden/illusionsverden).

Et par enkelte individer er udvalgte og kan gennem uddannelse trænes i at udvikle en indsigt i ideernes verden.

De udvalgte har en erindring/længsel, kaldet Eros.

De udvalgte = De uddannede

I romantikken(1800-tallet)

Er de udvalgte = kunstnerne = de formidler viden om ideernes verden = det gør de gennem kunsten.